CDM-Advies 'Kortingspercentage fosfaatrechten'

Samenvatting

Per 1 januari 2018 zal het stelsel van fosfaatrechten voor melkvee in Nederland in werking treden. Bedrijven krijgen per 1 januari 2018 fosfaatrechten toegekend, uitgedrukt in kg fosfaat, op basis van de fosfaatproductie in mest door het melkvee dat op 2 juli 2015 werd gehouden. De fosfaatproductie in mest was in 2015 echter hoger dan het sectorale fosfaatplafond voor melkvee. Om die reden worden bedrijven bij de toekenning gekort op hun fosfaatrechten, tenzij een bedrijf behoort tot een bij Wet of algemene maatregel van bestuur (amvb) aangewezen categorie van bedrijven (grondgebonden bedrijven en "knelgevallen"). Het ministerie van Economische Zaken heeft de Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM) gevraagd advies uit te brengen over de hoogte van het kortingspercentage op de fosfaatrechten. De CDM heeft het kortingspercentage berekend op basis van gegevens van RVO.nl. In de berekening is rekening gehouden met de uitzonderingen voor grondgebonden bedrijven en bedrijven met een relatief laag fosfaatoverschot.

De totale fosfaatproductie in mest op melkveebedrijven was 89,4 miljoen kg P_2O_5 in 2015. De productie was 4,5 miljoen kg P_2O_5 kg hoger dan het sectorplafond (82,9 miljoen kg P_2O_5). De fosfaatproductie in mest op grondgebonden melkveebedrijven was 21,3 miljoen kg P_2O_5 in 2015.

Het kortingspercentage op fosfaatrechten zou 5,1% zijn, indien geen rekening zou worden gehouden met de uitzonderingen voor grondgebonden melkveebedrijven, melkveebedrijven met een relatief laag fosfaatoverschot en met knelgevallen. Het kortingspercentage is 7,3% als rekening wordt gehouden met de uitzonderingen voor grondgebondenheid en een relatief laag fosfaatoverschot. Het kortingspercentage neemt verder toe als ook rekening wordt gehouden met compensatie voor mogelijke knelgevallen. De omvang van de knelgevallen was op 3 juli 2017 nog niet bekend. Bij een veronderstelde compensatie voor knelgevallen van 0,5 miljoen kilogram fosfaat bedraagt het kortingspercentage 8,1%. Bij een veronderstelde compensatie van 1,0 miljoen kilogram fosfaat bedraagt het kortingspercentage op fosfaatrechten 8,8%.

1. Inleiding

Per 1 januari 2018 zal het stelsel van fosfaatrechten voor melkvee in werking treden. Doel van het stelsel van fosfaatrechten is te borgen dat de melkveehouderij blijvend onder het sectorplafond voor de fosfaatproductie in mest (84,9 miljoen kg P_2O_5 per jaar) produceert, en Nederland aldus voldoet aan een voorwaarde van de door de Europese Commissie aan Nederland verstrekte derogatiebeschikking.

Bedrijven krijgen op basis van het aantal stuks melkvee (diercategorieën 100, 101 en 102 uit bijlage D bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet) dat op 2 juli 2015 werd gehouden per 1 januari 2018 fosfaatrechten toegekend, uitgedrukt in kilogrammen fosfaat. Echter, op basis van het aantal stuks melkvee dat op 2 juli 2015 in Nederland werd gehouden, is de jaarlijkse fosfaatproductie in mest door melkvee te hoog. Om die reden worden bedrijven bij de toekenning gekort op hun fosfaatrechten, tenzij een bedrijf behoort tot een bij Wet aangewezen categorie van bedrijven.

De Staatssecretaris van Economische Zaken heeft aan de Tweede Kamer de toezegging gedaan de hoogte van de generieke korting vanaf 1 juli 2017 bekend te zullen maken, om bedrijven voldoende tijd te bieden om zich voor te bereiden. De hoogte van de korting die bij de toekenning van fosfaatrechten zal worden opgelegd krijgt zijn beslag in een amvb. De te doorlopen procedure voor het vaststellen van een amvb vraagt om een tijdige vaststelling van het kortingspercentage.

Het ministerie van Economische Zaken heeft de Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM) gevraagd advies uit te brengen over de hoogte van het kortingspercentage, rekening houdend met de tekst van het wetsvoorstel en het hieronder geformuleerde kader.

2. Uitgangspunten

De tekst van het wetsvoorstel, zoals dat op het moment van de adviesaanvraag door het ministerie van EZ in april 2017 ter behandeling voorlag bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal, vormt de basis voor de berekening van het benodigde generieke kortingspercentage. Daarnaast heeft het ministerie het volgende kader voor de berekeningen aangegeven:

- Het plafond van de melkveehouderijsector voor de fosfaatproductie in mest bedraagt 84,9 miljoen kilogram fosfaat (P_2O_5). In 2015 was de totale fosfaatproductie in mest, berekend op basis van het aantal melkvee en de forfaitaire fosfaatproductie, groter dan het sectorplafond. Daarom moet de totale fosfaatproductie worden verminderd. Dit wordt gerealiseerd door evenredig te korten op de aan individuele bedrijven toe te kennen fosfaatrechten, tot het niveau van het sectorplafond melkveehouderij is bereikt.

- De toekenning van het totaal aantal fosfaatrechten is van verschillende factoren afhankelijk. Bepalende factoren zijn:
  1. het aantal gehouden stuks melkvee op 2 juli 2015 op basis van Identificatie en registratie van vee (I&R; aantal gehouden stuks melkvee), Gecombineerde Data Inwinning (GDI; gebruiksdoel gehouden melkvee) en de uitkomst van de

zienswijzen op de servicebrieven die RVO.nl vorig jaar in de zomer heeft verstuurd aan de veehouders.
2. de forfaitaire excreties zoals deze zijn opgenomen in bijlage D van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet. Bij de vaststelling van de hoogte van de generieke korting speelt de berekening van de excretie met behulp van de KringloopWijzer geen rol, omdat de KringloopWijzer geen wettelijk verantwoordingsinstrument is.
3. de extra toe te kennen fosfaatrechten op grond van de al in het wetsvoorstel opgenomen knelgevallenvoorziening.
4. de mogelijk aanvullende categorieën van knelgevallen die bij algemene maatregel van bestuur kunnen worden aangemerkt.

- Er is een Commissie 'Knelgevallen fosfaatrechten' ingesteld die als taak heeft meegekregen om, op basis van individuele casussen, advies uit te brengen over het al dan niet verruimen van de knelgevallenvoorziening. In onderhavig CDM-advies over kortingspercentages is geen rekening gehouden met het advies van de Commissie 'Knelgevallen fosfaatrechten' omdat dit advies niet tijdig beschikbaar was. Het ministerie van EZ heeft CDM gevraagd om aan te geven hoe het kortingspercentage verandert als functie van de hoogte van de compensatie door knelgevallen.

3. Methode

3.1 Berekening van de fosfaatproductie

De fosfaatproductie van de runderen in diercategorieën 100, 101, 102[1] is berekend op basis van het aantal stuks melkvee op 2 juli 2015 en de forfaitaire excretiecijfers, waarbij de forfaitaire fosfaatexcretie van melkkoeien afhankelijk is van de gemiddelde melkproductie per koe (en daarmee per bedrijf kan verschillen). Het aantal stuks melkvee is vastgesteld op basis van I&R-gegevens. De genoemde gegevens zijn door RVO.nl per bedrijf vastgelegd in het zogenaamde 'melkveefosfaatregister'.

De gegevens uit het 'melkveeregister' zijn aan de ondernemer voorgelegd ter controle door middel van een servicebrief en hierbij is de mogelijkheid geboden om een zienswijze in te dienen. De gegevens uit de zienswijze zijn/worden door RVO.nl gecontroleerd en waar nodig overgenomen in het 'melkveefosfaatregister'. Voor dit advies zijn uitsluitend gegevens uit het 'melkveefosfaatregister' gebruikt van bedrijven waarbij sprake is van afgehandelde zienswijzen (stand van zaken 26 juni 2017). In die gevallen waarbij zienswijzen nog niet definitief waren afgehandeld zijn de gegevens gebruikt zoals deze

[1] Categorie 100: Melk- en kalfkoeien (alle koeien die ten minste eenmaal hebben gekalfd en die voor de melkproductie of de fokkerij worden gehouden; ook koeien die drooggezet zijn en koeien die worden vetgemest en in de mesttijd worden gemolken).
Categorie 101: Jongvee jonger dan 1 jaar voor de melkveehouderij, en vrouwelijke opfokkalveren voor de vleesveehouderij tot 1 jaar.
Categorie 102: Jongvee van 1 jaar en ouder (alle runderen van 1 jaar en ouder inclusief overig vleesvee, maar met uitzondering van roodvleesstieren en fokstieren).

door de afdeling *Analyse, Selectie en Beschikbaar stellen* (ASB) van RVO.nl in de servicebrief ter controle zijn voorgelegd aan de ondernemers.

Om het houdersdoel (melkproductie of vleesproductie) te kunnen bepalen, is gebruik gemaakt van de GDI van 2015. Op basis van het aantal runderen voor de vlees- en melkproductie dat in GDI is ingevuld is door RVO.nl een correctiefactor voor jongvee en melkkoeien opgesteld. Met deze correctiefactor is de omvang van het aantal runderen voor de melkveehouderij vastgesteld, ten behoeve van de servicebrief. Bij het bepalen van de hoeveelheid toe te kennen fosfaatrechten is direct aangesloten bij het 'melkveefosfaatregister' van RVO.nl, maar het is denkbaar dat bij de afhandeling van nog niet verwerkte zienswijzen het uiteindelijk aantal toe te kennen rechten iets verandert.

Voor de diercategorie 100 is op basis van de melkproductie en het aantal gehouden melkkoeien in kalenderjaar 2015 de gemiddelde melkproductie per koe bepaald. Hier is, op grond van bijlage D bij de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, de bijbehorende forfaitaire fosfaatexcretienorm aan gekoppeld. De melkproductie op een bedrijf is conform de door de zuivelbedrijven opgegeven hoeveelheid ontvangen melk van de melkveehouder. Het wettelijke excretieforfait van categorie 101 was 9,6 en die van categorie 102 was 21,9 kg P_2O_5 in 2015 (Tabel 4 in bijlage D van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet).

In het melkveefosfaatregister was er voor 492 bedrijven met melkkoeien geen gemiddelde melkproductie te berekenen, omdat er geen melkproductie bekend was. RVO.nl heeft de melkproductie van deze bedrijven niet doorgekregen van de zuivelbedrijven. Het betreft mogelijk bedrijven die al hun melk zelf verwerken (zelfzuivelaars) of heeft te maken hebben met bedrijfsoverdrachten. Voor deze bedrijven is gebruik gemaakt van de landelijk gemiddelde melkproductie volgens het CRV (Coöperatieve RundveeVerbetering). De jaar-gemiddelde melkproductie per koe volgens CRV-jaarstatistieken was 8.373 kg melk. De forfaitaire fosfaatexcretie op basis van de gemiddelde melkproductie volgens CRV voor categorie 100 was 41,3 kg P_2O_5 per koe per jaar.

Voor de berekening van de toekenning van fosfaatrechten is uitgegaan van het aantal dieren op 2 juli 2015 en het excretieforfait:

- Aantal dieren categorie 100 op 2 juli 2015 x excretieforfait uit tabel 6 van bijlage D van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (op basis van de gemiddelde melkproductie in 2015);
- Aantal dieren categorie 101 op 2 juli 2015 x 9,6 kg fosfaat (tabel 4); en
- Aantal dieren categorie 102 op 2 juli 2015 x 21,9 kg fosfaat (tabel 4).

3.2 Grondgebonden bedrijven en bedrijven met een klein overschot

Met het amendement van de Kamerleden Dik-Faber (CU) en Koçer Kaya (D66) (Kamerstukken II 2016-2017, 34 532, nr. 31) en het subamendement van Kamerlid van Gerwen (SP) (Kamerstukken II 2016-2017, 34 532, nr. 55) is in de Wet van 29 mei 2017 tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de invoering van een stelsel van fosfaatrechten (Staatsblad 2017, 229) in artikel 33 AB, vierde lid, een voorziening opgenomen waarmee bedrijven die in 2015 grondgebonden waren volledig worden ontzien bij een generieke korting op het fosfaatrecht. Daarnaast worden op grond van

genoemde het fosfaatrecht van een bedrijf slechts verminderd voor zover een gehele uitoefening van het fosfaatrecht de fosfaatruimte in het kalenderjaar 2015 van dat bedrijf te boven gaat (bedrijven met een relatief laag fosfaatoverschot).

Het generieke kortingspercentage is dus niet van toepassing op bedrijven die in 2015 grondgebonden waren (hier gedefinieerd als 'geen fosfaatoverschot hebben', d.w.z. het verschil tussen fosfaatproductie en fosfaatplaatsingsruimte op het bedrijf is 0 kg of negatief). Het kortingspercentage is wel van toepassing op bedrijven die in 2015 een relatief laag fosfaatoverschot hadden, maar die bedrijven worden slechts gekort tot het niveau van grondgebondenheid. Hiervoor is een beoordeling op individueel bedrijfsniveau nodig.

Een bedrijf is grondgebonden als de totale fosfaatplaatsingsruimte op het bedrijf (aantal ha land vermenigvuldigd met de landgebruik-specifieke en fosfaattoestand-afhankelijke fosfaatgebruiksnormen in 2015) groter is dan de totale fosfaatproductie door melkvee (het gemiddeld aantal gehouden stuks melkvee in 2015 vermenigvuldigd met de diercategorie-specifieke fosfaatexcretie forfaits). De totale fosfaatproductie is als volgt berekend:

- Gemiddeld aantal melk en kalfkoeien (cat. 100) in 2015 x excretieforfait uit tabel 6 van bijlage D van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (op basis van de gemiddelde melkproductie per koe in 2015);
- Gemiddeld aantal dieren (cat.) 101 in 2015 x 9,6 kg fosfaat (tabel 4); en
- Gemiddeld aantal dieren (cat.) 102 in 2015 x 21,9 kg fosfaat (tabel 4).

De fosfaatproductie op 2 juli 2015 van grondgebonden bedrijven, bepaald zoals hierboven aangegeven, wordt ontzien bij de korting van fosfaatrechten. Daarenboven worden bedrijven met een relatief laag fosfaatoverschot slechts gekort tot het niveau van grondgebondenheid.

3.3 Knelgevallen

De wet voorziet in een knelgevallenvoorziening (artikel 23, lid 6). Knelgevallen zijn bedrijven die aantoonbaar benadeeld worden door de toepassing van de peildatum van 2 juli 2015 vanwege onvoorziene omstandigheden, bijvoorbeeld ziekte van de ondernemer, dierziekte of schade aan stallen (brand, storm). Daarnaast kan de op grond van het amendement van het Kamerlid Geurts (CDA) c.s. (Kamerstukken II 2016-2017, 34 532, nr. 85) ingestelde Commissie 'Knelgevallen fosfaatrechten' nog aan de staatssecretaris van Economische Zaken adviseren aanvullende categorieën van knelgevallen bij amvb op te nemen. Aantoonbaar benadeeld betekent in deze dat bedrijven, op grond van de peildatum van 2 juli 2015, minder fosfaatrechten krijgen toegewezen dan zonder de onvoorziene omstandigheid. Indien erkend als knelgeval, dan krijgen deze bedrijven meer fosfaatrechten toegewezen dan op basis van het aantal gehouden dieren en fosfaatproductie op 2 juli 2015. Een knelgeval betekent dus een hogere toekenning van fosfaatrechten. De op grond van de knelgevallenvoorziening extra toe te kennen fosfaatrechten zijn meegenomen in de berekening van de in dit advies opgenomen kortingspercentages.

3.4. Berekening fosfaatkortingspercentage

Voor de berekening van het kortingspercentage zijn de volgende gegevens nodig, in kg fosfaat (P_2O_5):

I. Het sectoraal fosfaatproductieplafond (84,9 miljoen kg P_2O_5);
II. De totaal toe te kennen fosfaatrechten op grond van het aantal gehouden stuks melkvee van diercategorieën 100, 101 en 102 op 2 juli 2015;
III. De fosfaatproductie in mest en de fosfaatplaatsingsruimte op bedrijven met categorieën 100, 101 en 102 in 2015, om te bepalen of de bedrijven grondgebonden zijn;
IV. Het deel van de fosfaatrechten dat wordt ontzien bij de generieke korting bij grondgebonden bedrijven en bij bedrijven met een relatief laag fosfaatoverschot; en
V. De compensatie voor knelgevallen.

Hieronder wordt stapsgewijs beschreven hoe het kortingspercentage is berekend.

Het kortingspercentage zonder rekening te houden met grondgebonden bedrijven, bedrijven met een laag overschot en knelgevallen wordt als volgt berekend:

$$P\text{-}kortingspercentage = [(P\text{-}productie_{totaal} - P\text{-}plafond)/(P\text{-}productie_{totaal})] * 100,$$

waarbij

- P-kortingspercentage = het kortingspercentage op de fosfaatrechten om de totale fosfaatproductie in mest door melkvee (categorieën 100, 101 en 102) in overeenstemming te brengen met het sectorplafond fosfaatproductie in mest (in % van de op basis van de peildatum van 2 juli 2015 toe te kennen fosfaatrechten).
- P-plafond = het sectorplafond voor fosfaatproductie in mest door melkvee (in miljoen kg P_2O_5).
- P-productie$_{totaal}$ = de totale forfaitaire fosfaatproductie in mest in 2015 op basis van het aantal gehouden stuks melkvee (diercategorieën 100, 101 en 102) op 2 juli 2015, uitgedrukt in miljoen kg P_2O_5.

Het kortingspercentage waarbij rekening wordt gehouden met grondgebonden bedrijven, maar niet met bedrijven met een laag overschot en knelgevallen, wordt als volgt berekend:

$$P\text{-}kortingspercentage = [(P\text{-}productie_{totaal} - P\text{-}plafond)/(P\text{-}productie_{totaal} - P\text{-}productie_{grond})] * 100,$$

waarbij

- P-kortingspercentage = het kortingspercentage op de fosfaatrechten voor bedrijven met een fosfaatoverschot dat nodig is om de fosfaatproductie in mest door melkvee (categorieën 100, 101 en 102) in overeenstemming te brengen met het sectorplafond fosfaatproductie in mest door melkvee (in % van de op basis van de peildatum van 2 juli 2015 toe te kennen fosfaatrechten). Dit percentage is van toepassing op de totale fosfaatproductie op 2 juli 2015, exclusief de fosfaatproductie op grondgebonden bedrijven.

- P-productie$_{grond}$ = de forfaitaire fosfaatproductie, op basis van het aantal gehouden stuks melkvee (diercategorieën 100, 101 en 102) op 2 juli 2015 op bedrijven die in 2015 grondgebonden waren, uitgedrukt in miljoen kg P_2O_5.

Het kortingspercentage waarbij rekening wordt gehouden met grondgebonden bedrijven en bedrijven met een relatief laag overschot, maar zonder knelgevallen wordt als volgt berekend:

P-*kortingspercentage = [(P-productie$_{totaal}$ - P-plafond)/(P-productie$_{totaal}$ – P-productie$_{grond}$ – P-productie$_{laag\ overschot}$)] * 100,*

waarbij

- P-kortingspercentage van toepassing is op de totale fosfaatproductie op 2 juli 2015, exclusief de fosfaatproductie op grondgebonden bedrijven en het deel van de fosfaatproductie dat niet gekort wordt op bedrijven met een relatief laag overschot.
- P-productie$_{laag\ overschot}$ = de forfaitaire fosfaatproductie op basis van het aantal gehouden stuks melkvee (diercategorieën 100, 101 en 102) op 2 juli 2015 op bedrijven met een relatief laag overschot waarvan de fosfaatrechten niet gekort worden, uitgedrukt in miljoen kg P_2O_5.

Het kortingspercentage waarbij rekening wordt gehouden met grondgebonden bedrijven, bedrijven met een laag overschot en knelgevallen wordt als volgt berekend:

P-*kortingspercentage = [(P-productie$_{totaal}$ - P-plafond + P-knelgevallen)/(P-productie$_{totaal}$ – P-productie$_{grond}$ – P-productie$_{laag\ overschot}$ + P-knelgevallen)] * 100,*

waarbij

- P-kortingspercentage van toepassing is op de totale fosfaatproductie op 2 juli 2015, exclusief de fosfaatproductie op grondgebonden bedrijven en het deel van de fosfaatproductie dat niet gekort wordt op bedrijven met een relatief laag overschot, en waarbij rekening is gehouden met de compensatie voor knelgevallen.
- P-knelgevallen = de compensatie voor knelgevallen (in miljoen kg P_2O_5).

4. Resultaten

5.1 Aantal dieren en fosfaatproductie op 2 juli 2015

In Tabel 1 staan het aantal bedrijven, het aantal dieren en de fosfaatproductie op 2 juli 2015 volgens het melkveefosfaatregister van RVO.nl. De fosfaatproductie in 2015, berekend op basis van het aantal melkvee op 2 juli 2015, was volgens het melkveefosfaatregister 89,4 miljoen kg P_2O_5, waarvan 67,8 miljoen kg in categorie 100, 6,4 miljoen kg in categorie 101 en 15,3 miljoen kg in categorie 102.

Tabel 1. Aantal bedrijven, aantal dieren en de fosfaatproductie in kg voor categorieën 100, 101 en 102 op 2 juli 2015 op basis melkveefosfaatregister (stand van zaken 26 juni 2017).

Aantal bedrijven	24616
Aantal dieren categorie 100	1.648.114
Aantal dieren categorie 101	662.197
Aantal dieren categorie 102	697.468
Fosfaatproductie categorie 100, kg	67.809.378
Fosfaatproductie categorie 101, kg	6.357.091
Fosfaatproductie categorie 102, kg	15.274.549
Totale fosfaatproductie cat. 100, 101 en 102	89.441.019

5.2 Fosfaatproductie op grondgebonden melkveebedrijven

In Tabel 2 wordt de gemiddelde fosfaatproductie in mest in 2015 en de fosfaatproductie in mest berekend op basis van het aantal stuks melkvee per 2 juli 2015 gegeven voor grondgebonden bedrijven voor verschillende bedrijfsgroottes. De fosfaatproductie in 2015 op grondgebonden bedrijven was 21,2 miljoen kilogram fosfaat. De fosfaatproductie berekend op basis van het aantal gehouden stuks melkvee op 2 juli 2015 op grondgebonden bedrijven was 21,3 miljoen kg fosfaat.

Tabel 2. Gemiddelde fosfaatproductie in 2015 en de fosfaatproductie op 2 juli 2015 voor grondgebonden bedrijven.

Fosfaatproductie per bedrijf, kg P_2O_5 per jaar	Indicatie aantal melkkoeien per bedrijf	Aantal bedrijven	Fosfaatproductie gemiddeld in 2015, kg	Fosfaatproductie op 2 juli 2015, kg
0 - 250	0 - 5	1.906	221.712	257.361
250 - 1050	5 - 20	2.098	1.218.889	1.167.517
1050 - 2100	20 - 40	1.396	2.173.656	2.159.538
2100 - 3150	40 - 60	1.355	3.559.018	3.569.812
3150 - 4200	60 - 80	1.115	4.069.941	4.084.730
4200 - 6300	80 - 120	1.098	5.568.291	5.575.420
> 6300	>120	515	4.438.290	4.449.196
Totaal		9.483	21.249.797	21.263.575

5.3 Effect van grondgebondenheid op het fosfaatkortingspercentage

In Tabel 3 staat het kortingspercentage fosfaatrechten weergegeven indien geen rekening zou worden gehouden met uitzonderingen voor grondgebondenheid, laag fosfaatoverschot en knelgevallen. Het kortingspercentage bedraagt dan 5,1%.

Indien rekening wordt gehouden met grondgebondenheid, dan wordt 21,3 miljoen kg fosfaat niet meegenomen in de korting van fosfaatrechten. Het kortingspercentage op de fosfaatrechten, waarbij de fosfaatrechten voor grondgebonden bedrijven niet worden gekort, bedraagt dan 6,7%.

Tabel 3. Kortingspercentage fosfaatrechten indien geen rekening zou worden gehouden met uitzonderingen voor grondgebondenheid, laag fosfaatoverschot en knelgevallen, en het kortingspercentage fosfaatrechten indien rekening wordt gehouden met grondgebondenheid.

P-productie totaal 2 juli 2015	P-plafond	P-productie grondgebonden bedrijven 2 juli 2015	P waarop te korten is (P-productie) – (P-grondgebonden)	Te korten P (P-productie) - (P-plafond)	Kortings-percentage
miljoen kg fosfaat					%
89,4	84,9	0,0	89,4	4,5	5,1*
89,4	84,9	21,3	68,1	4,5	6,7**

* zonder correctie voor vrijstelling van grondgebonden bedrijven

** met correctie voor de vrijstelling van grondgebonden bedrijven

5.4 Effect van bedrijven met een relatief laag overschot op kortingspercentage

Voor alle bedrijven is door RVO.nl een berekening uitgevoerd van het fosfaatoverschot op bedrijfsniveau, waarbij het fosfaatoverschot per bedrijf is berekend als de fosfaatproductie door melkvee in 2015, minus de fosfaatplaatsingsruimte op het bedrijf in 2015.

Uit de berekening op nationaal niveau blijkt dat het kortingspercentage 5,1% bedraagt indien er *geen* sprake zou zijn van voorzieningen voor bedrijven die in 2015 grondgebonden waren, voor bedrijven met een relatief laag fosfaatoverschot in 2015, en voor knelgevallen (Tabel 3). Het percentage is 6,7% procent indien rekening wordt gehouden met de vrijstelling voor bedrijven die in 2015 volledig grondgebonden waren (Tabel 3).

Er zijn 1.491 bedrijven waarbij het gemiddeld fosfaatoverschot 0 kg of lager wordt in 2015 indien de op grond van de fosfaatproductie op 2 juli 2015 toe te kennen fosfaatrechten worden gekort met 6,7%. Een deel van deze bedrijven had zonder korting al een negatief overschot op 2 juli 2015, maar had wel een fosfaatoverschot wanneer gemiddeld over 2015. Als deze 1491 bedrijven zo worden gekort dat het overschot op 0 uitkomt, waarbij bedrijven met een negatief overschot op 2 juli 2015 niet worden gekort, dan bedraagt de korting in totaal 225.412 kg fosfaat. De totale fosfaatproductie van deze bedrijven op 2 juli 2015 was 6.609.499 kg fosfaat.

De fosfaatproductie van bedrijven met een relatief laag overschot bij een kortingspercentage van 6,7% is dan 6.609.499 – 225.412 = 6.384.087 kg fosfaat.

Indien het kortingspercentage wordt gecorrigeerd voor deze 6,4 miljoen kg fosfaat, dan wordt het kortingspercentage 7,3% (Tabel 4).

Tabel 4. Kortingspercentage fosfaatrechten indien rekening wordt gehouden met grondgebondenheid en het niet te korten deel van de fosfaatproductie op bedrijven met een relatief laag overschot, maar zonder compensatie voor knelgevallen.

P-productie totaal 2 juli 2015	P-plafond	P-productie grond-gebonden bedrijven 2 juli 2015	Voor korting vrijgesteld deel van de P-productie van bedrijven met relatief laag fosfaat-overschot	P waarop te korten is (P-productie) – (P-grondgebonden) - (P laag overschot)	Te korten P (P-productie) - (P-plafond)	Kortings-percentage
miljoen kg fosfaat						%
89,4	84,9	21,3	6,4	61,8	4,5	7,3

5.4 Kortingspercentages bij compensatie van knelgevallen

De omvang van de knelgevallen was op 3 juli 2017 nog niet bekend. Het kortingspercentage neemt toe als de compensatie voor knelgevallen toeneemt. Bijvoorbeeld, bij een compensatie van 0,5 miljoen kilogram fosfaat bedraagt het kortingspercentage 8,1%. Bij een compensatie van 1,0 miljoen kilogram fosfaat bedraagt het kortingspercentage 8,8% (Tabel 5).

Tabel 5. Kortingspercentage bij verschillende hoogten voor de compensatie van knelgevallen (van 0,1 tot 1,0 miljoen kg fosfaat), rekening houdend met de vrijstellingen voor grondgebonden bedrijven en bedrijven met een relatief laag fosfaatoverschot.

P-productie totaal 2 juli 2015	P-plafond	P-productie grondgebonden bedrijven 2 juli 2015	Voor korting vrijgesteld deel van de P-productie bedrijven met relatief laag fosfaatoverschot	P-compensatie voor knelgevallen	P waarop te korten is (P-productie) – (P-grondgebonden) – (P laag overschot) + (P-knelgevallen)	Te korten P (P-productie) – (P-plafond) + (P-knelgevallen)	Kortings-percentage
miljoen kg fosfaat							%
89,4	84,9	21,3	6,4	0,0	61,8	4,5	7,3
89,4	84,9	21,3	6,4	0,1	61,9	4,6	7,5
89,4	84,9	21,3	6,4	0,2	62,0	4,7	7,6
89,4	84,9	21,3	6,4	0,3	62,1	4,8	7,8
89,4	84,9	21,3	6,4	0,4	62,2	4,9	7,9
89,4	84,9	21,3	6,4	0,5	62,3	5,0	8,1
89,4	84,9	21,3	6,4	0,6	62,4	5,1	8,2
89,4	84,9	21,3	6,4	0,7	62,5	5,2	8,4
89,4	84,9	21,3	6,4	0,8	62,6	5,3	8,5
89,4	84,9	21,3	6,4	0,9	62,7	5,4	8,7
89,4	84,9	21,3	6,4	1,0	62,8	5,5	8,8